

БЕКІТЕМІН
«Жәңгір хан атындағы Батыс
Қазақстан аграрлық-техникалық
университеті» КеАҚ
Басқарма төрағасы-ректор
А.М. Наметов
(Басқарма отырысының
2023 жылғы 27 желтоқсандағы
№ 6 вн хаттамасы)

«Жәңгір хан атындағы Батыс Қазақстан аграрлық-техникалық
университеті» КеАҚ сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарты

1. «Жәңгір хан атындағы Батыс Қазақстан аграрлық-техникалық университеті» КеАҚ-нің (бұдан әрі - *Университет*) сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарты «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» 2015 жылғы 10 қарашадағы Қазақстан Республикасы Заңының 10-бабына, Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері агенттігі бекіткен Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты әзірлеу бойынша әдістемелік ұсынымдарға сәйкес әзірленген және ұсынымдық сипатқа ие.

2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты әзірлеуші «Жәңгір хан атындағы Батыс Қазақстан аграрлық-техникалық университеті» КеАҚ комплаенс-офицері болып табылады.

3. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға бағытталған қоғамдық қатынастардың ерекшеленген саласына арналған ұсынымдар жүйесін орнатуға бағытталған.

4. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты әзірлеу міндеттері:

1) қоғамдық қатынастардың ерекшеленген саласында жұмыс істейтін азаматтардың нақты сыбайлас жемқорлыққа қарсы мінез-құлқын қалыптастыру;

2) сыбайлас жемқорлық көріністерін уақытылы анықтау және олардың жағымсыз салдарының алдын алу болып табылады.

5. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттың қағидаттары:

1) заңдылық;

2) ашықтық;

3) әдептілік;

4) жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін сақтау және оларды сыбайлас жемқорлық көріністерінен қорғау;

5) мүдделер қақтығысын болдырмау болып табылады.

6. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт жемқорлыққа қарсы мінез-құлықты сақтауға және сыбайлас жемқорлық көріністерінің алдын алуға бағытталған қоғамдық қатынастардың ерекшеленген саласында жұмыс істейтін адамдарға арналған ұсынымдарды анықтайды.

7. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттың негізіне сыбайлас жемқорлық көріністерінің алдын алу көзқарасы тұрғысынан:

1) сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт қамтитын салада жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін іске асыру;

2) өз құзыреті шегінде басқарушылық және өзге де шешімдерді дайындау және қабылдау;

- 3) Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің жобасын дайындау;
- 4) тиісті тіршілік әрекеті саласының ерекшелігіне байланысты өзге де қоғамдық маңызы бар қарым-қатынас кезінде лауазымдық міндеттерді орындау бойынша тікелей іс-әрекеттер алынған.

2. Қоғамдық қатынастардың ерекшеленген саласында жұмыс істейтін адамдардың мінез-құлық (іс-әрекеттері) стандарттары (ұсынымдары)

8. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт қамтитын тиісті салада жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін іске асыру кезінде:

1) Қазақстан Республикасы Конституциясы мен заңдарын, Қазақстан Республикасы Президенті мен Үкіметінің актілерін, өзге де нормативтік құқықтық актілерді, Министр мен Жауапты хатшының бұйрықтарын, сондай-ақ Министрліктің ережесін басшылыққа алу;

2) Қазақстан халқының бірлігі мен еліміздің ұлтаралық келісімді нығайтуға ықпал ету, мемлекеттік және басқа да тілдерді, Қазақстан халқының салт-дәстүрлерін құрметтеу;

3) жеке тұлғалармен, заңды тұлғалар өкілдерімен және әріптестермен қарым-қатынас жасауда адал, әділ, қарапайым болу, көпшілік мақұлдаған моральдық-әдептілік нормаларын сақтау, сыпайылық және биязылық таныту;

4) жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін қозғайтын қабылданған шешімнің айқындылығын қамтамасыз ету;

5) өз әрекетімен және мінез-құлқымен қоғам тарапынан сынға ұшырауға, сынның артына түспеуге жол бермеу, өз әрекетінің кемшіліктерін жою және жақсарту үшін конструктивті сынды қолдану;

6) жеке басының мәселесін шешу барысында мемлекеттік органдар, ұйымдар, мемлекеттік қызмет және басқа адамдардың әрекеттеріне ықпал ету үшін қызмет бабын пайдаланбау;

7) шындыққа сәйкес емес мәліметтерді таратпау;

8) заң бойынша тәртіптік, әкімшілік немесе қылмыстық жауапкершілік көзделген қылықтар мен өзге де заң бұзушылықтар жасауға жол бермеу.

9. Мемлекеттік қызметті және басқа да рұқсат беру қызметтерін көрсету кезінде:

1) тұрақты негізде мемлекеттік қызмет көрсету сапасын арттыру бойынша шаралар қабылдау;

2) қолжетімді түрде қызмет алушыларға мемлекеттік қызмет көрсету тәртібі туралы толық және шынайы ақпарат ұсыну;

3) қарастырылмаған құжаттарды сұратып алуға жол бермеу, мемлекеттік қызмет пен басқа да рұқсат беру функцияларын көрсету барысында әртүрлі әуре-сарсаңнан (салғырттықтан) аулақ болу;

4) сыбайлас жемқорлық сипатындағы заң бұзушылыққа итермелеу кезінде басшылыққа жеткізу;

5) мемлекеттік қызмет көрсету кезінде үнемділік пен тиімділік танытып, мемлекеттік қызмет көрсету процесін үнемі жетілдіруді қамтамасыз ету.

10. Тауарларды, жұмыстарды, қызметтерді сатып алуға байланысты мемлекеттік сатып алуды іске асыру кезінде мыналар ұсынылады:

1) мемлекеттік сатып алу үшін пайдаланылатын ақшалай қаражатты оңтайлы және тиімді жұмсау;

2) Заңда көзделген жағдайларды қоспағанда мемлекеттік сатып алуды өткізу рәсіміне қатысу үшін әлеуетті жеткізушілерге тең мүмкіндіктер ұсыну;

3) мемлекеттік сатып алу процесінің ашықтығы мен айқындығын қамтамасыз ету;

4) сыбайлас жемқорлық белгілеріне жол бермеу;

5) атқарушылық құжаттар бойынша орындалмаған міндеттемелері бар және Бірыңғай борышкерлер тізіліміне қосылған әлеуетті жеткізуші және (немесе) оларға тартылатын қосалқы мердігер (бірлесіп орындаушы) ретінде қатысушыға жол бермеу.

11. Өз құзыреті шеңберінде басқарушылық және өзге де шешімдерді дайындау мен қабылдау кезінде:

1) қызметтік міндеттерді орындау кезінде мүдделер қақтығысының, жеке бас мүддесінің туындағаны туралы, сыбайлас жемқорлық әрекетіне және сыйлық алу итермелеу туралы тікелей немесе өз басшысына жеткізу;

2) әріптестерге, басшыларға және өзге де лауазымды тұлғаларға сыйлық жасамау және мүліктік пайда немесе артықшылық пайда алу үшін қызметтік өкілеттілікті пайдалана отырып қызметтік емес қызмет көрсетпеу;

3) сыбайлас жемқорлыққа қарсы тұруға, сыбайлас жемқорлық сипатындағы заң бұзушылықты ашуға белсенділік таныту;

4) сыбайлас жемқорлық фактілері белгілі болғаны туралы, сондай-ақ қандай да бір материалдарды қарауды жылдамдатқаны үшін пайда көруге итермелегені немесе әуресарсаңға салғаны туралы басшылыққа жеткізу;

5) атқару үшін алынған өкімнің заңдылығына құманданған жағдайда бұл туралы тікелей басшыға жазбаша хабарлау;

6) егер мүдделер қақтығысына тікелей басшының өзі қатысты болса, жоғары тұрған басшыға жүгіну;

7) табыс табуға байланысты кәсіпкерлік және өзге де әрекеттерді іске асыруда біреуге көмектесуден бас тарту.

12. Қызметшілерді/жұмыскерлерді таңдау мен орналастыру бойынша кадр жұмысын ұйымдастыру кезінде:

1) тағайындау материалдарын қараудың белгіленген мерзімін сақтау;

2) қызметке/жұмысқа қабылдау кезінде лауазымды тұлғаларға жүктелетін негізгі міндеттерді, тыйымдар мен шектеулерді түсіндіру;

3) кадрларды іріктеу барысында Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын сақтау;

4) қызметкерлердің жеке деректері туралы мәліметтерді негізсіз беруге жол бермеу;

5) қызметке/жұмысқа үміткерден еңбек шартын жасауға қатысы жоқ құжаттарды талап етпеу;

6) қызметкерлерге қатысты қызметтік тексеруді әділ және жан-жақты жүргізу.

13. Тіршілік әрекеті саласына байланысты пайда болған басқа да өзара қатынас барысында:

1) бағынышты лауазымды тұлғалардың міндеттері мен қызметтік өкілеттігінің көлемін нақты және анық белгілеу;

2) бағыныштағы лауазымды тұлғалардың арасындағы еңбек жүктемесін біркелкі бөлмеуге жол бермеу;

3) олардың әрекеттерінің нәтижелерін бағалау барысында, сондай-ақ мадақтау және жаза қолдану кезінде шындық және әділдік таныту;

4) бағынышты жұмыскерді орынсыз айыптауға, дөрекілік факторларына, адамның арнамысына тиюіне, жөнсіздікке, дөрекі мінез-құлыққа жол бермеу;

5) олардың лауазымдық міндеттерінен тыс немесе орындалмайтын, сондай-ақ заңға қайшы тапсырма бермеу;

6) қызметтен тыс сипаттағы мәселелерді шешу барысында бағыныштылардың әрекеттеріне эсер ету үшін қызмет бабын пайдаланбау;

7) бағыныштыларды сыбайлас жемқорлық заң бұзушылық жасауға итермелемеу;

8) өз лауазымдық міндеттерін орындау барысында әріптестерде туындаған мүдделер қақтығысын реттеу бойынша түбегейлі шараларды өз уақытында қабылдау;

9) мүліктің сақталуын қамтамасыз ету, автокөлік құралдарын қоса алғанда, мүлікті қызметтік мақсатта ұтымды, тиімді пайдалану.

14. Оқу процесінде босаған бос білім беру гранттарын бөлу кезінде:

Білім беру саласындағы мемлекеттік саясат қағидаттарына сәйкес қолданыстағы заңнама шеңберінде гранттарды бөлудің ашықтығын келесідей қамтамасыз ету:

1) сайтта және білім алушылармен байланыстың өзге де арналарында (әлеуметтік желілер, мессенджерлер, ақпараттық жүйелер және т. б.) бос білім беру гранттарының бар екендігі туралы талапкерлерді уақтылы хабардар ету;

2) толық пакетті жинау үшін жеткілікті қажетті құжаттарды ұсынудың ақылға қонымды мерзімін белгілеу;

3) алқалы органдар шешімдерінің хаттамаларын және кандидаттардың тілегін білдірген құжаттарды әзірлеу;

4) студенттерге бос гранттардың болуы және конкурсқа қатысудың қолжетімділігі туралы олардың хабардар болу дәрежесі туралы сауалнама жүргізу.

14-2. Бос білім беру гранттарын бөлу бойынша конкурс рәсімдерінің ашықтығы келесімен қамтамасыз етіледі:

1) гранттардың саны мен бөлу тетіктері бойынша ақпараттың ашықтығы;

2) гранттарды бөлуге және осы процестің ашықтығына жауапты лауазымды адамды (бөлімшені) айқындау және олардың болуы;

3) ақпаратқа қол жеткізу құқығын бұзғаны үшін лауазымды адамдардың жауапкершілігін кеңейту және гранттарды бөлу кезінде бұзушылықтар үшін пәрменді санкциялардың қолданылуын қамтамасыз ету;

4) ақпараттық сұрау салуларды, оларды қарау барысы мен нәтижелерін ведомстволық есепке алу, сондай-ақ гранттарды бөлу мәселелері бойынша деректерді онлайн тұрақты жариялай отырып, тиісті орталықтандырылған статистикалық есепке алуды енгізу;

5) негізгі дерекқорларға (тізілімдерге) (жеке ақпаратқа және т. б. құқықты ескере отырып), атап айтқанда оқу процесінде босаған гранттар тізіліміне ашық онлайн қолжетімділік арқылы жүзеге асырылады.

14. Жатақханада орындарды бөлу кезінде:

1) жатақханада білім алушылар туралы сайтта және өзге де байланыс арналарында (әлеуметтік желілер, мессенджерлер, ақпараттық жүйелер және т. б.) орындардың болуы туралы хабарландыруды уақтылы орналастыру;

2) жатақханада нақты студенттерге орын беру туралы шешімді (тиісті алқалы органның бұйрықтары, отырысының хаттамалары) бекітетін құжаттарды әзірлеу;

3) жатақханада тұратын білім алушылар мен қызметкерлердің тізімдерін орын беру туралы бұйрықтармен және хаттамалармен салыстыра отырып жүргізу (бекітілген рәсімді орындамастан қоныстанған адамдар бар ма);

6) жауапты қызметкерлер немесе жоғары басшылық (басқару органдары) тарапынан қысым мен репрессиялық шаралардан гранттарды бөлу кезінде сыбайлас жемқорлық фактілері немесе негізделген болжамдар туралы хабарлаған персоналды қорғауды қамтамасыз ету ұсынылады.

15. Әскери кафедрада оқыту үшін студенттерді іріктеу

1) іріктеу комиссиясы әскери кафедрада оқыту үшін студенттерді іріктеуді Қазақстан Республикасының Қорғаныс министрі бекітетін қабылдау жоспарына сәйкес конкурс негізінде жүргізеді.

2) әскери кафедра құжаттарды қабылдауды іріктеу комиссиясының жұмысы басталғанға дейін 10 жұмыс күні бұрын аяқтайды.

3) уонкурсқа қатысуға конкурс өтетін жылы 24 жастан үлкен емес Қазақстан Республикасының азаматтары – ЖЖОКБҰ-да күндізгі оқыту нысаны бойынша оқитын студенттер жіберіледі.

4) әскери кафедрада оқу үшін студенттерді іріктеу үшін конкурс төрт кезеңде жүзеге асырылады:

Бірінші кезең – Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № 716 бұйрығымен бекітілген Қазақстан Республикасының Қарулы

Күштерінде әскери-дәрігерлік сараптаманы жүргізу қағидаларына және әскери-дәрігерлік сараптама комиссиялары туралы ережеге сәйкес (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21869 болып тіркелген) медициналық куәландырудан өту;

екінші кезең – кәсіби-психологиялық тестілеу жүргізу;

үшінші кезең – дене шынықтыру дайындығын тексеру;

төртінші кезең – ЖЖОКБҰ-ның басшысы жасайтын және бекітетін рейтингтік балл есебіне сәйкес жүзеге асырылатын конкурстық іріктеу.

5) конкурстың әрбір кезеңінен бір рет өтуге жол беріледі.

6) тегін негізде оқу үшін әскери кафедраға бірінші нөмірден бастап қабылдау жоспары бойынша бөлінген орындардың санына сәйкес келетін нөмірге дейінгі рейтингіде тұрған студенттер жіберіледі.